Regeling van de Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur van 28 oktober 2026, nr. WJZ/108767662, houdende een wijziging van de Regeling veterinaire maatregelen specifieke dierziekten of zoönosen vanwege de invoering van de ophok- en afschermplicht voor gehouden vogels en intrekking van versoepeling tentoonstellingsverbod

De Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,

Gelet op artikelen 5.1, eerste lid, 5.2, eerste lid, 5.4, eerste en derde lid, aanhef en onderdelen a en d, en 5.6, eerste en tweede lid, aanhef en onderdeel b, van de Wet dieren;

Besluit:

Artikel I

De Regeling veterinaire maatregelen specifieke dierziekten of zoönosen wordt als volgt gewijzigd:

A

In paragraaf 3.2 wordt voor artikel 3.5 het volgende artikel ingevoegd:

Artikel 3.4 Afscherm- en ophokplicht

1. Een exploitant van commercieel gehouden vogels of een exploitant van risicovogels neemt passende maatregelen om zo veel mogelijk te voorkomen dat de vogels in contact komen met in het wild levende dieren of hun uitwerpselen.
2. Een passende maatregel als bedoeld in het eerste lid is voor een exploitant van commercieel gehouden vogels, met uitzondering van vogels, behorende tot fazanten (Phasianidae), loopvogels of sierwatervogels, ten minste het binnen een gebouw brengen en daar houden van de vogels.
3. Het tweede lid is niet van toepassing op een dierentuin.

B

In artikel 3.5 vervalt het tweede lid alsmede de aanduiding "1." voor het eerste lid.

C

Artikel 3.8, tweede lid wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel b vervalt 'of'.

2. Onderdeel c komt te luiden:
c. het bezoek noodzakelijk is in het kader van volksgezondheid, diergezondheid, dierenwelzijn of gezondheid van aanwezige personen, het bezoek plaatsvindt overeenkomstig een hygiëneprotocol en de bezoeker zich registreert; of.

3. Er wordt een onderdeel toegevoegd, luidende:
d. het bezoek plaatsvindt door personeel van de desbetreffende inrichting overeenkomstig een hygiëneprotocol.

Artikel II

Deze regeling wordt bekendgemaakt op www.rijksoverheid.nl en treedt onmiddellijk na haar bekendmaking op het internet in werking.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 28 oktober 2026

De Staatsecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens

TOELICHTING

Deze regeling voorziet in een aantal wijzigingen van maatregelen ter preventie van hoogpathogene vogelgriep. De Regeling veterinaire maatregelen specifieke dierziekten of zoönosen wordt hiertoe gewijzigd.

Op 11 juni 2026[1] is voor heel Nederland de landelijke ophok- en afschermplicht voor vogels ter voorkoming van vogelgriep ingetrokken en is het verbod op tentoonstellingen en wedstrijden met risicovogels in artikel 3.5 van de Regeling veterinaire maatregelen specifieke dierziekten of zoönosen versoepeld.

Ophok- en afschermplicht
Op basis van de recente uitbraken is besloten om de ophokplicht voor commercieel gehouden vogels in te voeren en een afschermplicht voor houders van risicovogels (hoenderachtigen, watervogels of loopvogels) en van commercieel gehouden fazanten, loopvogels of sierwatervogels voor het hele land in te voeren. Deze ophok- en afschermplicht houdt in dat een exploitant van commercieel gehouden vogels en risicovogels passende maatregelen dient te nemen om te voorkomen dat deze vogels in aanraking kunnen komen met in het wild levende dieren of hun uitwerpselen. Voor exploitanten van commercieel gehouden vogels, met uitzondering van fazanten, loopvogels en watervogels, geldt dat deze vogels ten minste binnen een gebouw worden gebracht en gehouden. Dit is de zogeheten ophokplicht.

Voor dierentuinen als bedoeld in artikel 4.1 van het Besluit houders van dieren geldt alleen een afschermplicht. Het risico op verspreiding van het vogelgriepvirus vanuit een dierentuin naar een inrichting is lager dan van een (commerciële) inrichting met pluimvee naar een andere (commerciële) inrichting. Dit is zo vanwege de locatie van dierentuinen, het type vogels dat zich bevindt in een dierentuin en de beperktheid van verplaatsingen van vogels vanuit of naar een dierentuin. Het is niet nodig om vogels in een dierentuin op te hokken, een afschermplicht volstaat.

Tentoonstellingsverbod
Daarnaast zijn de uitzonderingen voor wedstrijden en tentoonstellingen van risicovogels ingetrokken. De consequenties van een uitbraak met hoogpathogene vogelgriep op een evenement met vogels zijn groot. Dit zou tot verspreiding van het vogelgriepvirus naar zeer veel locaties kunnen leiden. Niet-risicovogels mogen wel deelnemen aan bovenstaande evenementen.

Bezoekverbod
Ook is het bezoekverbod van vogelverblijfplaatsen aangescherpt. Tot dusverre gold een uitzondering op het bezoekverbod indien het bezoek plaatsvond overeenkomstig een hygiëneprotocol en registratie van de bezoeker. Dit wordt aangescherpt in die zin dat een bezoek alleen is toegestaan indien het bezoek noodzakelijk is voor de volksgezondheid, diergezondheid, het dierenwelzijn of de gezondheid van in de stal aanwezige personen. Dit bezoek dient eveneens plaats te vinden overeenkomstig een hygiëneprotocol en de bezoeker dient zich te registreren. De overige uitzonderingen op het bezoekverbod, te weten indien zich geen hoenderachtigen, watervogels of loopvogels bevinden in de vogelverblijfplaats, bij een acute noodsituatie, of indien het bezoek plaatsvindt

[1] Stcrt. 2026, 22072.

door personeel van de betreffende inrichting overeenkomstig een hygiëneprotocol, blijven gelden.

Aangezien deze regels zijn vastgesteld in het kader van de aanpak van dierziektecrises, is afgezien van een adviesaanvraag aan het Adviescollege toetsing regeldruk, en van publicatie en inwerkingtreding op een vast verandermoment. Ook is er geen notificatie bij de Europese Commissie vereist in het kader van richtlijn 2015/1535[2] en van de Dienstenrichtlijn.[3]

De Staatsecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens

[2] Richtlijn nr. 2015/1535 van het Europees Parlement en de Raad van 9 september 2015 betreffende een informatieprocedure op het gebied van technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (codificatie) (PbEU L 241).

[3] Richtlijn nr. 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PbEU 2006, L 376).